

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

ректор УДУНТ

проф. Сухий К.М.

2025 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного іспиту

для прийому на навчання за освітньо-науковою програмою підготовки

«Економіка»

доктора філософії

за спеціальністю **С1 – «Економіка та міжнародні економічні відносини (за**

спеціалізаціями)»

спеціалізація С1.01 – «Економіка»

Дніпро 2025

Програма фахового вступного іспиту для прийому на навчання за освітньо-науковою програмою підготовки доктора філософії за спеціальністю
С1 – «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)»

(шифр та назва спеціальності)

Розробники:

Володимир БОБИЛЬ, д.е.н., професор

(ім'я ПРІЗВИЩЕ, ступ. звання)

Юлія ОРЛОВСЬКА, д.е.н., професор

(ім'я ПРІЗВИЩЕ, ступ. звання)

Лариса ГАРМІДЕР, д.е.н., професор

(ім'я ПРІЗВИЩЕ, ступ. звання)

Віктор ТАРАСЕВИЧ, д.е.н., професор

(ім'я ПРІЗВИЩЕ, ступ. звання)

Гарант освітньо-наукової програми

(підпис)

Володимир БОБИЛЬ

(ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ЗМІСТ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ	6
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ	9
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	9

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПISKA

Програма фахового вступного випробування для прийому для навчання за освітньо-науковою програмою «Економіка» підготовки доктора філософії на основі раніше здобутого ступеня магістра (спеціаліста) розроблена відповідно до діючих нормативних документів: Конституції України, Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII зі змінами та доповненнями, «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» зі змінами, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502), «Перелік спеціалізацій спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями), за якими здійснюється розміщення державного (регіонального) замовлення», затвердженого Наказом Міністерства освіти і науки України від 11 березня 2025 року № 438 та Правил прийому до Українського державного університету науки і технологій на навчання за освітньо-науковим рівнем доктора філософії в 2023 році.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фахове вступне випробування на навчання за освітньо-науковою програмою «Економіка» за спеціальністю спеціальністю С1 – «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» приймається предметною комісією для проведення вступних випробувань до аспірантури.

Мета вступних випробувань – оцінка базових знань вступника до аспірантури з точки зору їх достатності для наукової роботи зі спеціальності спеціальністю С1 – «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» (рівень підготовки кадрів вищої кваліфікації) для подальшого зарахування до аспірантури на конкурсній основі.

Завданням іспиту є виявлення у вступника до аспірантури здібностей до аналітичної і наукової роботи.

Екзаменаційний білет складається з чотирьох питань, що беруться з різних розділів цієї Програми. Розділи Програми включають основні положення базових економічних дисциплін: «Економічна теорія», «Глобальна економіка», «Економіка підприємства», «Соціальна відповідальність», «Національна економіка», «Регіональна економіка», що є основою розуміння сучасних економічних процесів та явищ макро-, мезо- та мікро-рівнів.

При відповіді на них вступник до аспірантури повинен продемонструвати рівень фундаментальної підготовки, який дозволить йому успішно опанувати освітньо-науковий рівень вищої освіти.

За підсумками іспиту виставляється диференційована оцінка, в якій враховується якість відповідей на екзаменаційні питання, що містяться в білеті.

Інститути УДУНТу формують екзаменаційні білети у відповідності з варіативними освітніми компонентами, які відповідають тематики дисертаційних досліджень певного інституту.

Форма проведення фахового вступного випробування – письмова.

Необхідні для вичерпної відповіді на питання записи виконуються на папері зі штампом університету. На кожному листі вступник до аспірантури вказує номер білета фахового вступного випробування. Листи нумеруються, заповнюються з обох сторін. Питання в білетах формуються на основі даної програми, яку вступники до аспірантури отримують завчасно.

При відповідях на теоретичні питання кандидат повинен продемонструвати не тільки володіння навчальним матеріалом, але й розуміння зв'язку теорії з практикою.

Рекомендується підготовка конспекту самостійної роботи по програмним питанням і по рекомендованій літературі.

3. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

3.1. Економічна теорія та глобальна економіка

1. Концепція відтворення суспільного продукту. Теорії кругообігу.
2. Макроекономічна рівновага та нестабільність.
3. Регулятори і важелі антикризової політики держави.
4. Державні програми соціально-економічного розвитку.
5. Креативна економіка в постіндустріальному суспільстві.
6. Постіндустріальне суспільство, екологічні виклики та циркулярна економіка
7. Сутність та характеристика поняття «глобалізація»
8. Особливості глобальної економіки.
9. Форми прояву глобалізації.
10. Еволюція напрямків глобалізації.
11. Передумови та чинники глобалізації.
12. Основні теорії міжнародної торгівлі. Сучасна практика світової торгівлі.
13. Міжнародна фінансова система: сутність, структура та етапи розвитку
14. Світові валютні ринки та сучасні валютні операції
15. Глобальна цифрова економіка – перспективи для конкурентоспроможності України.

3.2. Національна та регіональна економіка

1. Поняття і ознаки національної економіки
2. Цілі національної економіки і умови їх досягнення.
3. Структура та показники національної економіки.
4. Економічна система і її моделі.
5. Особливості національної економіки України.
6. Інституціоналізм і його роль у вивченні національної економіки.
7. Базисні інститути національної економіки.

8. Соціальна політика держави як основа підвищення добробуту громадян.

9. Суть і склад економічного потенціалу.

10. Тіньова економіка, структура й природа її виникнення

11. Економічні переваги адміністративно-територіальної децентралізації

12. Регіональна економічна політика: сутність, механізми, стратегія

13. Управління економічним розвитком регіонів в умовах децентралізації

14. Інфраструктурне забезпечення економічного розвитку на регіональному та місцевому рівні.

15. Конкурентоспроможність регіону: сутність, механізм забезпечення.

3.3. Економіка підприємства

1. Підприємство як суб'єкт господарювання.

2. Система цілей діяльності підприємства та стратегія їх досягнення.

3. Структура стратегічного рішення підприємства.

4. Стейкхолдери та їхній вплив на діяльність підприємства.

5. Модель поведінки власника бізнесу.

6. Сутність планування та його основні об'єкти.

7. Принципи та методи планування.

8. Цілі та завдання бізнес-планування.

9. Зміст і порядок розробки виробничої програми.

10. Витрати виробництва і реалізації продукції. Формування собівартості продукції.

11. Планування виробничої програми в натуральному виразі.

12. Вартісні показники виробничої програми.

13. Сутність і призначення показника незавершеного виробництва.

14. Категорії «товар» в маркетинговій діяльності. Класифікація товарів.

15. Продуктивність праці персоналу: сутність, методи визначення та чинники зростання.

3.4. Соціальна відповідальність

1. Поняття та зміст соціальної відповідальності підприємства
2. Сутність та параметри розвитку соціальної відповідальності людини

Соціальна відповідальність держави

3. Показники оцінювання ефективності соціальної відповідальності підприємств.

4. Сутність концепції корпоративна соціальна відповідальність

5. Сучасні моделі корпоративної соціальної відповідальності

6. Організація діяльності з соціальної відповідальності підприємства

7. Соціальна відповідальність як національна ідея подолання системної кризи в Україні.

8. Соціальний облік та аудит як інструмент забезпечення прозорості та інформованості в питаннях соціальної відповідальності.

9. Соціальне партнерство на сучасному етапі його розвитку.

10. Соціальна відповідальність забезпечення гідних умов праці.

11. Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі

12. Міжнародне законодавче регулювання трудових відносин на основі соціальної відповідальності бізнесу

13. Практика трудових відносин крізь призму концепцій корпоративної соціальної відповідальності та корпоративного громадянства в Україні

14. Соціальна відповідальність бізнесу у розрізі об'єктів відповідальності

15. Соціально відповідальний маркетинг.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Підсумкова оцінка визначається як середньоарифметичне від загальної суми балів, отриманих за кожне завдання та дослідницьку пропозицію. Випробування вважається складеним на позитивну оцінку, якщо робота отримала не менше 100 балів.

Критерії оцінювання результатів	Кількість балів
Вступник має високий рівень фахових знань та вмінь, логіку мислення, вільно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати та знаходити правильні відповіді.	171-200 (відмінно)
Вступник добре володіє матеріалом, здатний його аналізувати, але може припускатися окремих помилок, не завжди виявляє розуміння фахових знань та вмінь для знаходження всіх правильних відповідей.	136 - 170 (добре)
Вступник має задовільний рівень фахових знань та вмінь, володіє матеріалом фрагментарно, допускає багато помилок під час знаходження правильних відповідей.	100 - 135 (задовільно)
Вступник має суттєві прогалини в базових знаннях та не здатний самостійно знаходити правильні відповіді.	0-99 (незадовільно)

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

№	Тема	Автор	Назва	Видавництво
1	Економічна теорія та глобальна економіка	Колектив авторів під ред. В.М. Тарасевич	Економічна теорія. Мікроекономіка : підруч.	Київ : Знання, 2012. 134 с.
2		Манків Г.Н.	Макроекономіка (пер. англ.)	Київ : Основи, 2000. 588 с.
3		Колектив авторів під ред. В.Г. Бодрова, В.О. Рибалкіна	Політична економія : навч. посіб.	Київ : Академвидав, 2004. 672 с.
4		Архієреєва С.І.	Глобальна економіка	Харків : Видавництво Іванченка І. С., 2018. – 192 с.
5		Довгаль О.В., Андрусів У.Я., Ткаліч О.В., Павленко О.С..	Глобальна економіка	Івано - Франківськ: ФОП Супрун В.П., 2019 – 262 с.

№	Тема	Автор	Назва	Видавництво
6	Національна та регіональна економіка	Жилінська О., Мельничук О. та інші	УКРАЇНА 2030: Доктрина збалансованого розвитку. Видання друге.	Львів: Кальварія, 2017. – 164 с.
7		Колектив авторів під ред. П.В. Круша	Національна економіка: підруч.	Київ : Каравела. 2018. 533 с.
8		Колектив авторів під ред. Ю.В. Орловської.	Регіональна економіка: навч. посіб. рекомендов. МОН України	Дніпропетровськ, 2012. 504 с.
9	Економіка підприємств	Яркіна Н.М.	Економіка підприємства	К. : Видавництво Ліра- К, 2017. – 600 с.
10		Бойчик І.М.	Економіка підприємства: підручник	К.: Кондор- Видавництво, 2019. – 378 с.
11		Бандурка О.М., Ковальов Є.В., Садиков М.А., Маковоз О.С.	Економіка підприємства	Х.: ХНУВС. – 2017. – 192 с.
12		Романченко Н.В., Кожемякіна Т.В., Пічик К.В.	Економіка підприємства	Київ: НаУКМА, 2018. — 343 с
13	Соціальна відповідальність	Балуєва О. В.	Соціальна відповідальність: навчальний посібник	Маріуполь: ДонДУУ, 2017. – 284 с.
14		Олійник О.О.	Соціальна відповідальність: навчальний посібник	Рівне: НУВГП, 2017. – 222 с.
15		Кузьмін О., Пирог О., Чернобай Л.	Соціальна відповідальність: практичний аспект: навчальний посібник	К: Кондор- Видавництво, 2020. – 244 с.